

LA VIDA DE PI

Basada en la novel·la homònima de l'autor canadenc Yann Martel i dirigida per Ang Lee, *La vida de Pi* narra l'experiència espiritual del protagonista, que és l'experiència existencial de tot ésser humà que té inquietuds. Tal com deia Sòcrates, una vida humana sense inquietuds no val la pena ser viscuda.

La pel·lícula adopta la forma d'un diàleg entre un periodista, que visita Pi perquè li expliqui la seva increïble experiència, i el propi protagonista. A aquesta trama narrativa s'hi intercalen episodis de la vida de Pi i, en un format clarament diferenciat en forma de "ficció", la seva experiència increïble. Pi és fill d'un pare "il·lustrat" - que considera que la religió és obscuritat i que s'ha de privilegiar l'ús de la raó - i una mare que té una altra sensibilitat - que explica contes als seus fills, contes que aquests no creuen que siguin veritat.

Pi és una persona inquieta - llegeix Dostoievski i Camus - i es troba, en el seu camí de la vida, amb tres religions de manera successiva: l'hinduisme, el cristianisme i l'islam. El periodista està interessat a saber com ha arribat a la religió; i la resposta de Pi és molt diàfana: "Ningú no coneix Déu si algú no li presenta". Per conèixer una religió, algú te n'ha de parlar. A la insistència el periodista que Pi li parli de Déu, aquest li respon que això arribarà al final. El que Pi li explica és la seva experiència vital.

La família de Pi, que és propietària d'un zoològic, decideix traslladar-se a Canadà. Durant el viatge, el vaixell sofreix un naufragi i en Pi perd tota la seva família; només se salva ell i alguns animals del zoològic. Bona part de la pel·lícula està dedicada al relat del naufragi. Un naufragi que s'ha d'entendre com un naufragi "simbòlic" que representa el naufragi de la pròpia existència quan s'ha perdut tot allò que li donava seguretat. En l'experiència del naufragi, Pi recorda el missatge de les tres religions que s'havia trobat en la seva infantesa: reconeix un avatar de Vishnú en el peix de colors que arriba a pescar i els salva de la fam (a ell i al tigre); fa el salat (l'oració islàmica) quan es veu impotent enmig de la tempesta; i finalment creu en la providència del Déu cristià quan, ja creient que morien, arriben a l'illa flotant. Sense oblidar que també segueix la part racional del seu pare quan consulta el manual del naufrag, construeix la balsa alternativa i aprèn a domar al tigre. El més improtant, tanmateix, és que ell no perd mai

l'esperança. Finalment arriba exhaust a un platja on és recatat per uns mariners. Ingressat en un hospital on es recupera, és interrogat per dos enviats de la marina japonesa que tenen la missió d'indagar la causa del naufragi. Pi els explica la seva història però, com que no se la creuen, els n'explica una altra.

En el diàleg final amb el periodista, Pi li diu que trïi quina de les dues històries li agrada més per escriure el seu relat, sense aclarir-li quina de les dues és la vertadera. “El mateix passa amb Déu” és la frase final. Amb els relats passa com amb les creences: l'important és el relat; no si és veritat allò que diu, sinó si val la pena perquè et fa pensar. El sentit dels relats no és el seu sentit primer - allò que diuen -, sinó el seu sentit segon - allò que signifiquen. Tot relat autèntic ha de transmetre una experiència, que a la vegada ha de generar un altre relat, és a dir, una altra experiència, tal com diu Walter Benjamin. El mateix passa amb la creença. Quina de les concepcions de Déu és l'autèntica no és el més important. El que importa és que hi hagi l'experiència de Déu. I això és el que avui no es dóna. El problema del nostre temps no és l'afirmació o la negació de l'existència de Déu, sinó la indiferència envers aquesta qüestió. I que aquesta indiferència ni tan sols es plantegi com un problema; amb altres paraules, no es creu que s'hagi de plantejar. Déu és com “un estrany a casa nostra”, segons l'expressió de Lluís Duch.

JOSEP HEREU